

22. 12. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Expert na ústavní právo Michal Bartoň jmenován ústavním soudcem | Senát schválil roční odklad spuštění systému e-Legislativa | Registr skutečných majitelů se uzavírá veřejnosti | Firmy vítají nový "flexibilní" zákoník práce, vadí jim sdílení mezd | Od ledna vzrostou platy ústavních činitelů zhruba o 5 % | Mimořádný zákon pomůže obětem záplav | Evropský parlament schválil zákaz dovozu ruského plynu do EU | Stát plně převezme financování obnovitelných zdrojů energie | Česko odmítlo migrační pakt a chce přitvrdit azylová pravidla

ESLP: Česko porušilo důvěrnost komunikace mezi advokátem a klientem

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Černý a spol., že české orgány porušily právo advokátů na respektování soukromého života a korespondence tím, že založily e-mailovou komunikaci s jejich klientem do trestního spisu. Soud kritizoval, že česká legislativa není dostatečně jasná a nepředvídatelná a neobsahuje účinné záruky k ochraně takové privilegované komunikace. Zároveň ESLP konstatoval porušení práva stěžovatelů na spravedlivý proces, neboť Ústavní soud jim neumožnil vyjádřit se k podání České advokátní komory v řízení o ústavní stížnosti. ESLP zdůraznil potřebu legislativních změn - v rámci výkonu rozsudku by měla být daná advokátní korespondence dodatečně vyňata ze spisu a zničena.

Expert na ústavní právo Michal Bartoň jmenován ústavním soudcem

Prezident Petr Pavel 18. prosince jmenoval na Pražském hradě novým ústavním soudcem docenta Michala Bartoně, odborníka na ústavní právo. Devětačtyřicetiletý Bartoň nahrazuje u Ústavního soudu prof. Josefa Fialu, jemuž vypršel desetiletý mandát. Jeho nominaci schválil Senát v říjnu; Bartoň se specializuje na svobodu projevu a dlouhodobě působil jako asistent ústavních soudců. Prezident Pavel při jmenování vyzdvihl, že nově sestavený Ústavní soud funguje jako tým silných osobností z různých právních oblastí, přičemž od nástupu Pavla do funkce bylo obměněno 13 z 15 členů tohoto soudu.

Ústavní soud zrušil oddělené zápisy do škol pro ukrajinské uprchlíky

Plénum Ústavního soudu zrušilo dnem vyhlášení nálezu ustanovení § 2 odst. 5 a 6 zákona č. [67/2022](#) Sb., která umožňovala konat zvláštní zápis do 1. tříd jen pro děti s dočasnou ochranou z Ukrajiny. Podle této úpravy mohly ukrajinské děti podat přihlášku k základnímu vzdělávání pouze v tzv. zvláštním termínu od 1. června do 15. července, a nikoli v řádném jarním termínu jako ostatní děti. Ústavní soud dospěl k závěru, že taková segregace popírá samotnou podstatu práva na vzdělání, které Listina základních práv a svobod garantuje každému bez rozdílu, a porušuje princip rovného přístupu ke vzdělání bez diskriminace. Původně navrhované opatření mělo pomoci "lepší integraci" uprchlíků, ve skutečnosti však nepřipustně znevýhodňovalo jednu skupinu dětí na základě jejich statusu a hrozilo vytvářením diskriminační praxe.

Průzkum: Tři čtvrtiny Čechů vnímají korupci jako rozšířený problém

Bezmála 73 % české veřejnosti považuje korupci za rozšířený problém a více než polovina nevěří, že končící vláda Petra Fialy podnikla účinné kroky k jejímu omezení. Ukázal to nejnovější průzkum Středoevropské observatoře digitálních médií (CEDMO) provedený v září mezi více než 2700 respondenty. Od nastupující vlády Andreje Babiše si naopak dvě třetiny lidí slibují ráznější postup - přísnější tresty za korupci a tvrdší legislativu včetně zákona o lobbování či zvýšení odpovědnosti úředníků. Za hlavní příčiny rozbujelé korupce označují Češi úpadek morálních norem a selhání elit;

podle odborníků jsou z hlediska korupce nejrizikovější oblastí veřejné zakázky a financování politických stran. (Zajímavostí je, že lidé ve věku 55–64 let častěji než jiné skupiny za nejvíce zasažený sektor označují rozdělování evropských dotací.)

Senát schválil roční odklad spuštění systému e-Legislativa

Systém elektronické tvorby zákonů (e-Legislativa) bude plně spuštěn zřejmě až od poloviny ledna 2027. Roční odklad povinného využívání e-Legislative pro tvorbu novel zákonů a dalších předpisů dnes schválila horní komora Parlamentu. Vláda posun termínu navrhla kvůli dosavadním potížím s funkcí systému – práce v něm prý uživatelům činí problémy a je třeba doplnit a otestovat některé klíčové funkce nad rámec původního zadání. Systém má být zatím od ledna 2026 používán pouze pro zcela nové zákony (s výjimkou zákona o státním rozpočtu); schválenou novelu nyní dostane k posouzení prezident Pavel.

Ústavní soud: Dvoji odměňování opatrovnických advokátů je neústavní

Ústavní soud zrušil část advokátního tarifu (§ 9 odst. 7 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb.) stanovující nižší mimosmluvní odměnu advokátům ustanoveným soudem jako opatrovníci oproti odměně za shodnou právní službu pro běžného klienta. Soud označil takové rozlišování za neodůvodněné a v rozporu s ústavními principy – nerovné honoráře mohou vést k oslabení práva na právní pomoc a snížení dostupnosti kvalitních právních služeb pro zvláště zranitelné osoby, jichž se opatrovnická řízení týkají. Plénum ÚS (soudkyně zpravodajka Daniela Zemanová) svým náležením zrušilo příslušnou část ustanovení vyhlášky a fakticky tak opět sjednotilo odměňování advokátů v těchto věcech – obdobnou „dvojkolejnost“ Ústavní soud jednou zrušil již v roce 2021, avšak novela tarifu v roce 2024 ji znovu zavedla. ÚS zdůraznil, že stanovování tarifních hodnot nesmí být založeno na libovůli či diskriminaci – stejná právní agenda má být odměňována stejně bez ohledu na způsob určení zástupce.

Registr skutečných majitelů se uzavírá veřejnosti

Ministerstvo spravedlnosti od 17. prosince zneprístupnilo pro veřejnost evidenci skutečných majitelů firem, a to v reakci na soudní rozhodnutí v EU. Údaje z registru budou nově k dispozici jen těm, kdo u soudu prokážou oprávněný zájem; nadále do něj budou moci nahlížet orgány veřejné moci a také advokáti či další povinné osoby podle zákona proti praní špinavých peněz. Česká justice tím reaguje na loňský verdikt Soudního dvora EU, podle něž volně otevřený přístup k údajům o skutečných majitelích nepřiměřeně narušuje soukromí dotčených osob. Kritiku tohoto kroku však vyjádřila organizace Transparency International, podle níž utajení údajů o majitelích firem zásadně ztěžuje odhalování korupce a praní špinavých peněz – bude například problematické a zdlouhavé prokazovat „oprávněný zájem“ novinářů či veřejnosti u soudu.

Firmy vítají nový „flexibilní“ zákoník práce, vadí jim sdílení mezd

Od 1. června 2025 platí rozsáhlá novela zákoníku práce (tzv. flexinovela) zavádějící větší flexibilitu a podporu moderních forem práce – zaměstnavatelé její dopady hodnotí převážně pozitivně. Podle průzkumu personální společnosti Antal mezi 161 firmami většina podniků vítá například možnost prodloužení zkušební doby (až na 4 měsíce u běžných a 8 měsíců u vedoucích pozic) a možnost pracovat během rodičovské dovolené na dohodu pro téhož zaměstnavatele. Za komplikaci však firmy považují změny ve výpovědních dobách a především zavedení transparentnosti mezd – zrušení smluvních doložek o mlčenlivosti ohledně výše výdělku. Téměř třetina oslovených firem vnímá otevřenost platů negativně kvůli obavám z tlaku na zvyšování mezd a narušení týmové dynamiky, zatímco jen 8 % ji hodnotí jako přínosnou změnu.

Od ledna vzrostou platy ústavních činitelů zhruba o 5 %

Díky valorizaci platových základů, omezené letos novelou na max. 5% růst, se mzdy vrcholných politiků zvýší od ledna zhruba o pětinu desetiny. Premiér a předsedové obou parlamentních komor si vůbec poprvé přijdou na více než 300 tisíc Kč hrubého měsíčně. Například plat řadového poslance vzroste o 5 500 Kč na 115 000 Kč, prezident republiky bude pobírat 383 200 Kč (o 18 200 Kč více

než letos). Původně přitom nová vládní koalice ANO, SPD a Motoristů plánovala platy politiků na několik let zmrazit, do konce roku však tento návrh nestihla prosadit – proto se od Nového roku zvyšuje odměňování ústavních činitelů podle platných pravidel, a až posléze má vláda platy opět snížit na současnou úroveň.

Mimořádný zákon pomůže obětem záplav

Návrh zákona o mimořádné podpoře osob zasažených povodněmi, připravený MPSV po zářijových živelních pohromách, prošel Parlamentem a míří k podpisu prezidenta. Norma umožní rodičům pobírat tzv. povodňové ošetřovné na děti do 10 let po celou dobu uzavření jejich zaplavené školy (nejdéle však do 31. března 2025). Nárok na ošetřovné se navíc uzná zpětně od 13. září, kdy záplavy školy postihly. Zákon také výrazně zvyšuje maximální hranici jednorázové okamžité pomoci na náhradní bydlení a energie – z dosavadního dvacetinásobku životního minima (97 200 Kč) na čtyřicetinásobek, tedy cca 194 400 Kč, aby pokryl zvýšené náklady domácností v postižených oblastech.

ČR odmítá zavedení nového systému emisních povolenek ETS 2

Babišova vláda (ANO, SPD a Motoristé) oznámila, že Česko nezavede evropský systém emisních povolenek ETS 2, který má zpoplatnit emise z budov a silniční dopravy. Průmyslové svazy tento odmítavý postoj vlády vítají, neboť se obávají, že ETS 2 by vedl k citelnému zdražení energií, dopravy a bydlení a tím ke snížení konkurenceschopnosti českých firem. Zároveň ale upozorňují, že případné změny či odklad systému je nutné vyjednat na úrovni EU – izolované nezavedení povolenek jen v rámci ČR by české podniky vystavilo problémům na jednotném trhu. Premiér Andrej Babiš avizoval, že pověřil české europoslance hledáním spojenců proti ETS 2 a chce předložit alternativní řešení na summitu Evropské rady v únoru.

Evroparlament schválil zákaz dovozu ruského plynu do EU

Evropský parlament odsouhlasil ve Štrasburku zákaz dovozu ruského zemního plynu do Evropy nejpozději do podzimu 2027. Postupné embargo se týká zkapalněného plynu (LNG), jehož dovoz má skončit do 1. ledna 2027, i zemního plynu dopravovaného potrubím – u něj je nejzazší termín zastavení dovozu stanoven na 1. listopad 2027 (za určitých podmínek). Cílem opatření je připravit Rusko o zdroje financování války na Ukrajině a posílit energetickou nezávislost členských států EU. Návrh ještě musí formálně potvrdit Rada EU, neboť některé země (např. Maďarsko a Slovensko) s opatřením nesouhlasí a avizovaly, že zákaz napadnou u Soudního dvora.

Stát plně převezme financování obnovitelných zdrojů energie

Nová vláda premiéra Andreje Babiše na svém prvním zasedání rozhodla, že od roku 2024 ponese státní rozpočet veškeré náklady na podporu tzv. podporovaných zdrojů energie (POZE). Dosud se tyto náklady hradily částečně prostřednictvím příplatků v cenách elektřiny; změna zatíží rozpočet navíc asi 17 miliardami Kč ročně, ale výsledkem bude pokles regulované složky ceny energií pro domácnosti o více než 15 % oproti letošku (ještě výrazněji pro firmy). Energetický regulační úřad oznámil, že úpravu cen stihne promítnout do konce roku, aby se snížení projevilo hned v novoročních zálohách. Zaměstnavatelské svazy krok vítají jako úlevu pro průmysl; zároveň však upozorňují, že pro zvýšení konkurenceschopnosti budou potřeba i další opatření.

Vláda schválila nový stavební zákon, míří do Sněmovny

Kabinet Andreje Babiše schválil návrh zcela nového stavebního zákona, který výrazně mění organizaci stavební správy. Návrh zavádí centralizovanou soustavu státních stavebních úřadů a princip „jeden úřad – jedno řízení – jedno razítko“, jenž odstraňuje dosavadní dvojkolejnost povolovacích procesů a množství závazných stanovisek dotčených orgánů. Zákon také prohlašuje výstavbu hromadného bydlení za veřejný zájem a počítá se snížením počtu stavebních úřadů. Podle vlády má změna zásadně urychlit a zjednodušit povolování staveb, odborníci z ČKAIT však varují, že navrhované úpravy neřeší všechny komplikace stavebního řízení a fakticky jen odsouvají plnou

digitalizaci stavební agendy až na rok 2030. Zákon musí schválit Parlament; obecná účinnost se plánuje od 1. července 2026 a nová struktura úřadů by měla fungovat od počátku roku 2028.

Česko odmítlo migrační pakt a chce přitvrdit azylová pravidla

Na témže jednání vláda ANO, SPD a Motoristů odsouhlasila usnesení o odmítnutí tzv. Migračního paktu. V souladu s programovým prohlášením hodlá prosazovat zpřísnění unijní legislativy v oblasti migrace a aktivně hledat řešení mimo území EU (například zřizování azylových center mimo Evropu). Bývalý ministr vnitra Vít Rakušan (STAN) krok kritizoval s tím, že vláda tímto odmítá efektivnější společný postup proti nelegální migraci, který členské země EU dojednaly. Varoval, že pokud by ČR nepostupovala spolu s ostatními státy, mohla by se naopak stát atraktivnějším cílem pro převaděčské gangy.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)